N°. 586.

DE GRONDWET.

1855.

VERSCHIJNT.
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

ZATURDAG 14 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet, Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.15.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegel regt daaronder begrepen.

De Haagsche correspondent van de *Indépendance Belge* deelt omtrent het dezer dagen met Frankrijk gesloten tractaat betrekkelijk den nadruk, de volgende bijzonderheden mede:

»Het verschil tusschen het tractaat van 1852 en dat »onlangs gesloten, is in het oogloopend: het is dan ook »niet gewaagd te voorspellen, dat de Kamer binnen »kort een gunstig votum over het tractaat uitbrengen »zal.

»De nieuwe overeenkomst betreft volstrekt niet anders »dan de letterkundige werken, met uitsluiting der mu»zijk en de voorwerpen van kunst, zoo als platen enz. »Vervolgens strekt zich de eigendom van den schrijver »niet uit tot de vertaling, welke op hare beurt de »eigendom wordt van dengeen, die haar vervaardigd »heeft. Het is dit laatste punt hoofdzakelijk, dat vóór »alles van belang was te verkrijgen; want het intellec»tuële Holland voedt zich schier uitsluitend alleen met »vreemde letterkunde en de vertaling van wetenschap»pelijke werken van Frankrijk, Engeland en Duitsch»land. Het ontnemen van dit voorregt zou dan ook »aan de intellectuële ontwikkeling zijner bevolking een »gevaarlijken slag toebrengen. *Frankrijk heeft dit vol»komen begrepen*, en uit dien hoofde aan de billijke »wenschen onzer regering regt doen wedervaren. Er be»staat op dit oogenblik tusschen beide regeringen »naauwe betrekkingen van vriendschap, *en het zal slechts »van onze afgevaardigden afhangen, om die te versterken.*

»Door onderteekening van dit tractaat heeft Neder»land niets anders gedaan, dan eene voor vijftien jaren »met Frankrijk aangegane verbindtenis in vervulling te »brengen. Het heeft, bij gevolg, gedurende dit tijds»verloop, de voorregten der niet-uitvoering genoten en, »gelijk ik hierboven zeide, de nieuwe overeenkomst »kan tot geene ernstige bezwaren aanleiding geven.»

Wij schorsen ons oordeel op, tot dat de tekst van het tractaat ons bekend zal zijn. Opmerkelijk is het evenwel, dat reeds *nu* gewezen wordt op den pligt der Staten-Generaal om, door *goedkeuring* van het tractaat, de naauwe betrekkingen van vriendschap tusschen Frankrijk en ons land *te versterken*.

Niet in *de Nederlander*, maar in het tijdschrift *de Vereeniging*, tracht de anti-revolutionnaire partij te verklaren, »hoe het dan kwam, dat twee leden der anti»revolutionnaire partij de wet (op het regt van veree»niging en vergadering) aannamen, terwijl de twee »andere die verwierpen? En dat wel eene organieke »wet!»

Laat ons die redenen, om den eigenaardigen betoogtrant te kennen, in haar geheel overnemen:

»Eene organieke wet: hierbij staan wij in de eerste plaats »stil. Was de wet eene organieke wet? Ja, voor zoover zij uit»voering gaf aan een grondwettig voorschrift en het regt van »vereeniging en vergadering organiseerde. Neen, voor zoo ver »zij eene bepaling van het Burgerlijk Wetboek wijzigde. Wel heeft »men beweerd, dat het Burgerlijk Wetboek op het terrein van »het politiek regt was getreden, daar het uitmaakte wat zedelijke »ligchamen zijn, terwijl het eenvoudig had behooren te regelen »de burgerlijke handelingen van eene instelling die, volgens »andere wetten, als zedelijk ligchaam erkend was — edoch hoe »men de zaak keere of wende, het blijft waarheid dat de wet »op vereeniging en vergadering het Burgerlijk Wetboek corri»geert en verandert. Volgens het laatsgenoemd Wetboek mag »eene vereeniging, zonder erkenning, allerlei burgerlijke hande»lingen doen, volgens de eerstgenoemde wet met erkenning. Het »was dus geene zuivere organieke wet, geene eenvoudige uitvoe»ring van Art. 10 der Grondwet, maar tevens eene wijziging »van het Burgerlijk Wetboek.»

»Eene tweede reden die kan hebben medegewerkt is de hou»ding der tegenpartij, die blijkbaar partijdig handelde. Zoo hield »de heer Thorbecke eene lange en zeer belangrijke — tevens bij »den heer van Nispen in zijne vertaalde dissertatie te vinden — »rede ten voordeele van de noodzakelijkheid van erkenning, die »hij indertijd tegen de Afgescheidenen met ongewone bitterheid »gehandhaafd had, maar nam de wet toch niet aan: zij was »onvolledig enz. De heer van der Linden viel den Minister aan, »op grond dat hij eene wetsbepaling op het algemeen belang »wilde doen rusten. De aanval was gegrond; maar indien men »nagaf, dat het algemeen belang de groote hofboom is geweest »der vrijzinnigen, dan had men zulks van dien spreker niet »kunnen verwachten.

»Eene derde reden, eindelijk, kan daarin gelegen zijn geweest, »dat de bepalingen omtrent vereeniging en vergadering, afge»scheiden van de bijvoeging der erkenning zoo vrijgevig moge»lijk zijn, en dat men geene gelegenheid wilde laten voorbijgaan »om die gehate artikelen van het Code Napoleon, waarvan zoo »schandelijk misbruik is gemaakt, af te schaffen. Die leden waren, »welligt, onder den indruk van geheel versche voorbeelden van »toepassing van de gehate artikelen. Een burgemeester in de »buurt der residentie moet eene zamenkomst der vrienden Israëls »hebben willen beletten, en in de residentie heeft men eene »openbare lezing van eenen protestant geworden kapellaan een»maal zoo bemoeijelijkt, dat hij zijne voorlezing heeft moeten »uitstellen. De Minister Donker Curtius moet de eer hebben, »dat hij zulke vervolgingen — want eenen anderen naam mogen »die maatregelen niet dragen — nu krachtig verbiedt. Maar — »wij merken dit in het voorbijgaan op — het is zeer gevaarlijk »om de dierbaarste regten der ingezetenen van de gezindheid »van eenen Minister te doen afhangen. Die gezindheid is immers »veranderlijk. Hiervan gaf de heer Donker, wiens cordaatheid »wij overigens gaarne erkennen, zelf het bewijs. In 1848 ging »hij met den geest van den dag mede, in 1849 werd hij be»ducht voor de clubs en in 1855 is hij daaromtrent gerust ge»steld. In 1848 laat hij de waardige Mevrouw Zeelt achterstal»lige boeten betalen wegens veroordeeling van vereenigingen »met meer dan 20, en in 1855 beweert hij dat die Fransche »artikelen verkeerd zijn toegepast. Dit mag niet. Van zulke »indrukken mag ons regt niet afhangen, en wij houden ons »overtuigd, dat de heer Donker zelf ons, bij nadenken, in de»zen gelijk zal geven. Maar dan wake hij ook bij de uitvoering »der wet, dat zij dadelijk in zulk een zin worde toegepast, dat »een volgend Minister, bij gebrek aan regelen bij de wet, geene »verkeerde uitlegging daaraan geven kan.

»Ziedaar de drie redenen, die twee leden der anti-revolution»naire partij kunnen hebben genoopt, ten slotte vóór de wet »te stemmen.»

»Voor zoo ver wij mogen oordeelen, kan uit verschil van »stemmen, geen verschil van stemming worden opgemaakt. Men »kan de zaak door een beeld ophelderen. In de schaal lag aan »de eene zijde, vrije vereeniging, vrije vergadering, afschaffing »der Napoleontische artikelen; aan de andere zijde erkenning. »Bij wien het eerste het zwaarste was werd het later het ligtste.

Wat zullen wij van zulk eene verdediging anders zeggen, dan dat zij de dubbelhartigheid der anti-revolutionaire partij te meer doet in het oog springen?

De wet op het regt van vereeniging en vergadering is die bedoeld bij het 10 en het 5e der additionele artikelen van de Grondwet en dus niets meer of minder dan eene *organieke wet*.

De stemmen worden uitgebragt volgens eed en geweten; maar bij de anti-revolutionairen schijnt, door de stemming heen, steeds de zucht door te schemeren van de eene of andere partij te ondersteunen of te bestrijden; de waarde van het wetsontwerp, het belang der Natie, schijnt niet zelden op den achtergrond te geraken.

Eigenbelang en partijbelang, zij mogen de uit te brengen stem niet leiden. En toch: de anti-revolutionnaire leden waren onder den indruk van geheel versche voorbeelden, dat de artikelen van het Code Napoleon op hare partij van toepassing werden gemaakt. Het beletten van eene zamenkomst, in de buurt der residentie, van de vrienden Israëls; de verhindering eener openbare voorlezing van een Protestant geworden kapellaan: zietdaar de feiten. Feiten die, evenwel, *de Nederlander* van het onlangs door hem aangenomen standpunt moet goedkeuren; want die bijeenkomsten en die voorlezingen hebben toch een *onkerkelijk* karakter, en zijn in het wezen der zaak niet onderscheiden van *de Vereeniging tot heil des Volks*, door Ds. DE LIEFDE opgerigt, en waartegen *de Nederlander* bezwaar heeft.

Die godsdienstige bijeenkomsten kunnen bovendien de openbare orde en veiligheid in gevaar brengen; want in *de Nederlander* van 7 April wordt zelfs een voorbeeld aangehaald, dat een oefenaar te Kesteren, »zelf zijn huis in brand stak, en toen zeide, dat dit »door de kracht van den Heiligen Geest was geschied.»

Dat zijn gevaarlijke buren.

En de bijeenkomsten der Vrienden Israëls?

Uit de vaderlandsche geschiedenis zien wij, dat »in »de jaren 1621 en 22, er een *aanslag* bestond op het »leven van Prins MAURITS, waaraan tevens het plan »was verbonden, om die steden, waar de meeste Re»monstranten waren, ten gunste van de Remonstranten »weder te bemagtigen, en de Regering in hun zin te »veranderen. De zaamgezworenen noemden dit *het op»rigten van het Rijk Israëls*; zij zelven noemden zich: »*Vrienden Israëls.*»

Welligt, dat de Burgemeester, niet behoorende tot de *Christelijk-historische partij*, uit het verleden zeer verkeerd besloot tot het tegenwoordige en het toekomende. Welligt verkeerde hij wel in den waan, dat onder zulk een *naam* of *titel* zich, even als voor twee eeuwen, allerlei verderfelijke en booze raadslagen *kunnen* verbergen en men nooit zeker was, dat onder den schijn van godsdienstige bijeenkomsten niet eenigermate de pogingen bedekt werden van oneerlijke bedoelingen.

Zoo wij het dus wèl begrijpen, is de wet door de anti-revolutionnairen goedgekeurd, omdat men nu vrijelijk kan evangeliseren en propageren ter eere Gods!

De *Provinciale Friesche Courant* behandelt, in een artikel: »*de Noorder-spoorweg en het tegenwoordig Ministerie*» twee punten met betrekking tot de onlangs voor die groote onderneming verleende concessie.

Vooreerst: wat de wijze betreft, waarop, na tallooze moeijelijkheden, de concessie is verkregen, door de tusschenkomst en den invloed der ministeriële leden, de heeren OOSTING, DIRKS, en ENGELEN. Hunne houding in die zaak, vergeleken met die der heeren HUGENHOLTZ en HUGUENIN, geeft het blad tot de volgende opmerkingen aanleiding:

De heeren HEEMSTRA c. s. hebben zich gewend tot de ministeriële leden der Tweede Kamer, de heeren OOSTING, DIRKS en ENGELEN alleen. Het komt ons voor, dat dit zeer verstandig van de heeren HEEMSTRA c. s. gehandeld is; want wij gelooven, dat de liberale leden der Tweede Kamer, de heeren HUGENHOLTZ en HUGUENIN, wel niet veel invloed zouden hebben uigeoefend, omdat hunne stemmen voor en door het tegenwoordig Ministerie toch niet te winnen zouden zijn. Dat nu de heeren HEEMSTRA c. s. niet om deze reden, maar omdat zij met de heeren HUGUENIN en HUGENHOLTZ minder bekend zouden zijn, zich tot de ministeriële afgevaardigden uit deze provincie zouden hebben gewend, is wel niet zeer waarschijnlijk: de heeren HEEMSTRA c. s. hebben te veel blijken van tact en vastberadenheid gegeven, dan dat zij niet de hulp zouden hebben ingeroepen van mannen, die zij niet persoonlijk kenden, indien zij hadden gemeend, dat deze hulp hun te stade kon komen.

Onze opmerkingen hebben ons geleid tot de vraag: wier handelwijze verdient de meeste toejuiching, die van onze *liberale* afgevaardigden, de heeren HUGENHOLTZ en HUGUENIN, of die van de *ministeriëlen* DIRKS, OOSTING en ENGELEN?

Indien de laatsten voor de ondersteuning, welke zij aan het tegenwoordig Ministerie zoo trouw hebben verleend, *de Spoorwegen zelve* in de Noordelijke provincien hadden kunnen koopen, — wij zouden het nog een duren koop hebben genoemd. Men denke toch na op hetgeen wij aan het tegenwoordig Ministerie hebben te wijten.

Eene beëindiging van het geschil met den Paus, waarbij het beleedigde Nederland geene voldoening heeft ontvangen, maar veelêer gegeven; — waarbij al de wenschen van de Roomsche hierarchie zijn vervuld; — waarbij men den in geestdrift ontstoken Protestanten eene wet heeft geschonken, die, van eene der Regering niet ongunstige zijde, is genoemd eene mijstificatie, en een dood paard aan een' boom gebonden.

Eene armenwet, die noodwendig volslagene verwarring en wanorde moet te weeg brengen, omdat zij den Staat alle magt en toezigt over de helft der armen-bedeeling heeft ontroofd, — het verband tusschen de verschillende takken van het armbestuur heeft weggenomen, en aan de diaconen eene magt heeft toegekend in zaken der bedeeling, alsof zij over haar eigen beurs en niet over, voor een bepaald doel gegevene en bestemde fondsen beschikten; — eene armenwet, die, door zooveel aan eene zoogenaamde liefdadigheid over te laten, wreedheid en hardvogtigheid in het leven roept, zoo als daarvan deze winter reeds treurige voorbeelden heeft geleverd.

Een lap, — men vergeve het woord, 't is niet door ons het eerst hier toegepast, — een lap op onze regterlijke organisatie, welke het kwaad niet alleen bestendigt, maar verergert.

Eene bestendiging van de willekeurige beschikking over de koloniale geldmiddelen, eene vernieuwde bekrachtiging van de

min- eervolle verbindtenis, die ons aan de Handelmaatschappij bindt als een insolvent schuldenaar aan zijnen schuldeischer.

Eene vermeerdering der Staatsuitgaven, welke de vrucht van de, door de liberalen, na zoo veel strijd, verkregen, bezuiniging dreigt te vernietigen, en bij de voorgestelde afschaffing van den accijns op het gemaal eene inkomsten-belasting heeft doen voegen, welke bij een zuinig beheer zou kunnen worden gemist.

Doch waartoe meer opgenoemd? — —

Wij herzeggen: indien de heeren DIRKS, OOSTING en ENGELEN voor de ondersteuning, welke zij aan dit Ministerie hebben verleend, de Spoorwegen-zelve hadden kunnen koopen, in plaats van slechts tot het verleenen der concessie bij te dragen, wij zouden het een duren koop noemen.

Maar wat hebben zij nu met hunne ondersteuning gewonnen? Eene concessie? — Neen, zelfs deze is hunne winst niet; want onder een liberaal Ministerie zou de concessie veel gereeder zijn verleend. De heer THORBECKE b. v. zou niet hebben gewacht, tot dat hij door de Friesche afgevaardigden wierd gedrongen; hij zou geene moeijelijkheden aan de ondernemers hebben in den weg gelegd; ware het gevraagde hem voorgekomen te zijn in strijd met het algemeen belang, (wat wel niet mogelijk was,) hij zou om geene voorspraak dat algemeen belang hebben prijs gegeven aan locaal of provinciaal belang; — doch ware het gevraagde niet met het algemeen belang in strijd, hij zou den ondernemers veelêer zijn te gemoet gekomen, dan eerst schoorvoetend toe te geven aan de ondersteuning van 2 of 3 leden der Tweede Kamer.

De ondersteuning, aan het tegenwoordig Ministerie bewezen. heeft dus voor de zaak der Spoorwegen geheel geene winst opgeleverd; — zij heeft daarentegen voor het tot stand komen van het verlangde nu reeds vertraging gegeven. En waartoe zal zij verder leiden?

De tijd zal het leeren. De tijd zal door feiten leeren, wat wij op grond van redenering vóor waar houden, dat hij, die in ernst de Noordelijke Spoorwegen wil, het tegenwoordig Ministerie bestrijden moet.

Het is alzoo onze overtuiging, dat de handelwijze van de heeren HUGENHOLTZ en HUGUENIN, ook met het oog op de Spoorwegen-alleen, meer toejuiching verdient, dan die der Ministerielen DIRKS, OOSTING en ENGELEN.

En beschouwen wij nu de verschillende handelwijzen in het algemeen, dan zal er ook voor elk, die begrip heeft van parlementaire waardigheid en zelfstandigheid, wel geen twijfel zijn, wie hier op onze achting de meeste aanspraak hebben.

Ten tweede meent de *Prov. Friesche Ct.* reden te hebben, om zich niet te vroeg te verheugen in de verleende concessie. Volgens dat blad, wil *dit* Ministerie, gedrongen door den invloed van Amsterdam, geene spoorwegen in de noordelijke provinciën, wil het den aanleg er van zoo veel mogelijk bemoeijelijken. De concessie is slechts een begin, ja minder dan een begin, en het blad herinnert aan de vele middelen, die eener Regering ten dienste staan om een zoo veel omvattend werk als de aanleg van spoorwegen — is zij dat werk vijandig — tegen te werken, te vertragen of te doen mislukken. *Timeo Danaos et dona ferentes.*

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Ook dan zelfs wanneer wij iets vernomen hadden hetzij nopens de Weener-conferentien of omtrent het oorlogstooneel, zou het artikel van den *Moniteur*, waarin de Fransche regering een volledig verslag geeft van de expeditie naar de Krim, het voornaamste feit van den dag van gister zijn.

Maar ook die belangrijkheid zelfs is niet ontdaan van iets duisters, niet wat betreft de feiten, die het officiële blad vermeldt, want deze worden op zeer heldere wijze uiteengezet, maar wat de ware strekking, de beteekenis van het artikel aangaat, de gevolgtrekking, die men er uit moet afleiden; want het artikel zelf leidt tot geen besluit. De feiten, in dat stuk voorkomende, zijn, getrouw, aldus zamen te vatten:

De instructie aan den maarschalk Saint-Arnaud bij den aanvang der expeditie gegeven, gaven tot drie onderstellingen aanleiding: òf de Russen over den Balkan te gemoet te gaan, òf zich van de Krim meester te maken, òf te ontschepen, hetzij te Odessa, of op eenig ander punt van het Russisch gebied in de Zwarte zee. De eerste onderstelling werd te niet gedaan door de opheffing van het beleg van Silistra en den terugtogt der Russen. De vijand te vervolgen in een woest land: dit zou geweest zijn «de vernieling zonder worsteling en de dood zonder vergoeding.» De geallieerden konden bovendien niet in Bessarabie dringen zonder de hulp van Oostenrijk, dat op dit oogenblik nog niet gereed was. Toen werd besloten tot de expeditie naar de Krim «omdat er gehandeld, de soldaten een doel voor oogen, den vijand voor ons ontzag ingeboezemd moest worden.» Zij kon de ontknooping van den oorlog verhaasten. De maarschalk de Saint-Arnaud werd geraden te Kaffa te ontschepen, van waar hij op Simferopol en vervolgens op Sebastopol kon aanrukken. Die raad werd niet opgevolgd. De dag van den Alma scheen aanvankelijk het bovendrijvende plan te billijken. Maar het leger zag zich verpligt, om de hoogten ten noordwesten, welker bezetting alleen het binnenloopen der plaats en het rukken naar het zuiden om eene basis voor de operatie te vinden, veroorloofde. Op dat oogenblik, kon de uitval mogelijk schijnen, doch de voorzigtigheid veroordeelde dien. Men moest tot een geregeld beleg besluiten, en het is om al de moeijelijkheden van het beleg handtastelijk te maken, dat het laatste gedeelte van den *Moniteur* betrekking heeft. Dit blad vergeet geen enkele omstandigheid en verbergt niets.

Het leger heeft alles gedaan wat mogelijk was en overtrof zich zelf. «Wij moeten hopen,» wordt aan het slot van dit artikel gezegd, «dat het doel van zijne edele pogingen bereikt zal worden; maar de algemeene opinie zal van nu af zeggen en de geschiedenis zal het eenmaal herhalen, dat het de dankbaarheid en de bewondering der wereld heeft verdiend.»

Dit is als het ware het materieel overzigt van het artikel van den *Moniteur*; maar de zedelijke zin? — men vergeve ons de uitdrukking —: vrede of oorlog?

Gelijk te denken is, zijn dit de twee vragen, welke gister te Parijs algemeen gedaan werden. De beurs scheen aanvankelijk tot eene beantwoording in vredelievenden zin over te hellen; maar na overweging is zij tot een tegenovergesteld gevoelen gekomen. Wat de dagbladen van Parijs betreft: zij vergenoegen zich met de reproductie van dit artikel, zonder er een enkel woord bij te voegen.

Wat de beurs van eene vredelievende tot eene oorlogszuchtige beteekenis heeft doen overgaan, is eene zinsnede in den *Moniteur*, welke, o. i., eenvoudig raadt elk oordeel op te schorten. Deze zinsnede is die, waarin het officiele blad belooft, met dezelfde onpartijdigheid de onderscheidene phasen der onderhandelingen, hare beweegredenen en doel te zullen mededeelen.

Het komt ons waarschijnlijk voor, dat de beloofde verklaringen omtrent de onderhandelingen eene onvermijdelijke aanvulling zijn om den eigenlijken zin van het artikel te vatten. Maar de beurs heeft aldus geredeneerd: Indien de onderhandelingen te Weenen zouden voortduren, dan voorzeker zou de Fransche regering daaromtrent het stilzwijgen in acht nemen tot na de oplossing; indien zij van nu af verklaringen belooft, dan is dit, omdat de onderhandelingen spoedig zullen worden afgebroken.

Deze redenering komt ons nog al wat praemature voor. Het eenige wat, o. i., met zekerheid kan afgeleid worden uit het artikel van het officieel blad, uit dezelfde pen voortvloeijende, die onlangs het artikel over Keizer Nicolaas schreef, is, dat in allen gevalle, zoo de oorlog wordt voortgezet, het tooneel daarvan veranderd en niet in de Krim blijven zal.

Men spreekt zelfs van Kamiesch, van Kaffa en Odessa als positien, waar de geallieerden zich op eene ontzaggelijke wijze zouden versterken. Het beleg van Sebastopol zou dus opgeheven worden; wellligt om later hervat te worden.

Wij melden dit niet als eene zekere zaak, maar als de meest waarschijnlijke gevolgtrekking, welke in ons oog uit het artikel van den *Moniteur* is af te leiden.

Het spreekt van zelf, dat wij slechts gewagen van het geval, waarin de oorlog zal worden voortgezet; maar wij zijn er verre af, om in gezegd artikel eene beweegreden te vinden tot verzwakking der hoop, welke men op eene gunstige oplossing te Weenen had gevestigd. Zoo dit artikel haar niet versterkt, dan geeft zij haar ook niet op.

Vorst Gortschakoff, de Russische gezant te Weenen, zal den 17en of 18den het definitief antwoord zijner regering aan de conferentien mededeelen, zoodat men niet vóór de volgende week eenig belangrijk besluit mag te gemoet zien.

Te Marseille zijn tijdingen uit Konstantinopel van 2 dezer ontvangen en uit de Krim over Varna van 3 dezer. De Sardische commissaris was in de Turksche hoofdstad aangekomen en met veel onderscheiding ontvangen.

Men verwachtte eerstdaags de afschaffing van het hoofdgeld en de toelating van de christenen tot den rang van kolonel in de Turksche gelederen.

Evenéens zullen de christenen tot ambtenaren kunnen benoemd worden, doch tot geen hoogeren rang dan tot dien der tweeden klasse. Tevens zullen zij, na bekomen magtiging, vrijelijk kerken mogen bouwen.

Den generaal Herbillon zal vermoedelijk het bevel over het nieuwe kamp opgedragen worden.

Abd-el-Kader wordt te Konstantinopel verwacht, om er Napoleon III bij zijne aankomst te begroeten.

Generaal Canrobert heeft met den vice-admiraal Bruat eene conferentie gehad.

Met het oog op geheel nieuwe operatien heeft onder de geallieerde vloot eene groote beweging plaats. Lord Edmund Lyons handhaaft de blokkade der Zwarte zee met toenemende gestrengheid.

De Russen breiden hunne versterkingen langs Tchernaia hoe langer hoe meer uit. Dagelijks hebben in de nabijheid van Sebastopol gevechten plaats, die evenwel zonder resultaat blijven.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de Koning van Pruissen aan Keizer Alexander II een brief geschreven heeft, waarin hij hem nadrukkelijk verzoekt, graaf van Nesselrode naar Weenen te zenden, om, zoo doenlijk, den vrede te bewerken en waarschuwt niet door noodelooze bezwaren het bereiken van den vrede te bemoeijelijken, omdat het in den weg leggen van nieuwe belemmeringen ongetwijfeld tengevolge zou hebben, dat geheel Duitschland zich zou vereenigen met Oostenrijk en de Westersche Mogendheden, waardoor Pruissen in nog neteliger omstandigheden zou komen.

De aandacht is op nieuw gevestigd op de verhouding van Pruissen tot de Westersche mogendheden, aan de eene, en van Oostenrijk aan de andere zijde. Men wil, dat er op nieuw kans tot schikking bestaat en dat een Pruissisch vertegenwoordiger op de Conferentie te Weenen zal worden toegelaten. Maar al de uitleggingen, welke te dezer zake gemaakt worden zijn zoo gewaagd, dat wij ons meenen te moeten bepalen bij eene eenvoudige vermelding der gezindheid, welke aan de mogendheden, die in deze onderhandelingen betrokken zijn, wordt toegeschreven.

Eergister heeft de Conferentie geene zitting gehouden, de vertegenwoordigers van Rusland hadden de instructien, die zij te St. Petersburg gevraagd hebben, nog niet ontvangen.

De *Morning Post* verklaart zich in staat te verzekeren, dat Oostenrijk bereid is om, ingeval door de Weener-conferentiën het beoogde doel thans niet kan worden bereikt door eene krachtige deelneming aan den oorlog, het sluiten van den vrede te helpen bevorderen.

De Fransche Wetgevende vergadering, wier zittingen op nieuw tot den 14den geprolongeerd zijn, heeft in de zitting van eergisteren het onderzoek der begrooting aangevangen.

Er had geene algemeene discussie plaats, en de stemming over de artikelen geschiedde met een spoed, welke er niet aan doet twijfelen, dat van nu tot den 14den de vergadering ruim den tijd zal hebben om niet alleen hare goedkeuring aan de begrooting te geven, maar ook aan de andere Wetsontwerpen, welke zij, alvorens uiteen te gaan, moet behandelen.

De Spaansche Cortes hebben in de zitting van den 7 April de beraadslagingen hervat, nopens de voorgestelde amendementen betrekkelijk de wet op de nationale militie. Het amendement van den heer Navarro Zumorano, waarbij de verdaging van het ontwerp tot op het oogenblik der aanneming van de constitutionnele grondslagen, wordt voorgesteld, hevig bestreden door de heeren Madoz en Alonso Martinez, is in de zitting van den 10den met eene meerderheid van 141 tegen 61 stemmen verworpen.

Eene depêche uit Madrid meldt, dat aldaar op den avond van den 10den, een opstand is uitgebarsten, welke echter door de militie bedwongen werd. Vijftien hoofden van de beweging zijn in hechtenis genomen.

Uit Turin wordt gemeld, dat er geen meerderheid in kunnen gevormd worden in den boezem der commissie van den Piemonteschen senaat, belast met het onderzoek van de wet op de kloosters. Van de vijf leden, waaruit deze commissie is zamengesteld, hebben zich twee tegen het beginsel der wet verklaard en twee er voor, echter met amendementen, die er de strekking van wijzigen, het vijfde lid, dat waarschijnlijk om deze reden door zijne ambtgenooten tot verslaggever is benoemd, kent aan de regering enkel de bevoegdheid toe, om belastingen te leggen op de goederen der kloosters. Het is ligt te begrijpen, dat het verslag niet anders kan zijn dan een overzigt dezer verschillende meeningen. Men gelooft steeds, dat de opinie, welke het beginsel der wet, echter onder wijziging van vorm, aanneemt, de meeste kans heeft van door de vergadering te zullen worden aangenomen.

Uit Bern wordt gemeld, dat de Zwitsersche bonds-regering den 8sten April per telegraaf het officieel berigt ontvangen heeft, dat de blokkade der havens van de Lombardische staten denzelfden dag opgeheven is, ten gevolge der ratificatie der overeenkomst van 18 Maart.

ENGELSCHE POST.

Men leest in de *Times*:

«Wij vernemen, dat de Keizer der Franschen aan den lord-maire officieel kennis gegeven heeft van zijn voornemen, om met Hare Majesteit de Keizerin de stad Londen te bezoeken.

«Vrijdag, den 20sten, zullen HH. MM. ook het kristallen paleis te Sydenham bezoeken.»

De *Sun* voegt hierbij de volgende bijzonderheden: «De Koningin en het hof zullen zich Dingsdag van Windsor naar het paleis van Buckingham begeven, waar de Keizer der Franschen het corps diplomatique en den lord-maire met de deputatie der stad Londen zal ontvangen. Des avonds zal de Koningin te Windsor een groot banket geven, dat door een bal zal worden gevolgd.

Woensdag zal den Keizer met groote plegtigheid de orde van den Kousenband aangeboden worden. Deze plegtigheid zal door een banket gevolgd worden.

Donderdag zal het hof naar Londen terugkeeren, het kristallen paleis bezoeken en zich des avonds naar de opera begeven.

Vrijdag een bezoek in het kristallen paleis.

Zaturdag zullen de doorluchtige reizigers naar Frankrijk vertrekken.

Men verzekert ook, dat de Keizer der Franschen voldoen zal aan de uitnoodiging van den lord-maire, die hem, namens de stad Londen, het burgerschapsregt zal aanbieden.

De municipaliteit van Windsor heeft besloten, dat er eene luisterrijke illuminatie zal plaats hebben ter eere van den Keizer der Franschen en dat HH. MM. een adres zal worden aangeboden.»

FRANSCHE POST.

De Keizer en de Keizerin hebben Maandag in de opera de voorstelling van den *Prophète* bijgewoond.

— De Keizerin der Franschen heeft aan de Keizerin van Oostenrijk een kanten rok aangeboden, welke op de Parijsche tentoonstelling ter bezigtiging zal worden gesteld en waarvan Keizerin Eugenie zelve het patroon gekozen heeft. Deze rok kost 20,000 fr.

— In een artikel over de algemeene tentoonstelling te Parijs deelt het *Journal des Débats* de volgende bijzonderheden mede omtrent den waarschijnlijken toeloop van bezoekers.

Te Londen telde men gedurende de vijf en eene halve maand, dat de tentoonstelling duurde (van 1 Mei tot 19 October) 6,390,135 bezoekers of veeleer betalende entrées. Aannemende nu met den heer Redgrave, dat ieder huurder de tentoonstelling driemalen bezocht heeft, dan erlangt men voor het aantal bezoekers een cijfer van 2 millioen. Daarvan leverde Londen ongeveer 1 millioen (de helft zijner bevolking); de Britsche provincien 900,000 min-siens, en de vreemden — het is onbegrijpelijk — naauwelijks 100,000. En dit, uit de opgaven der stoombooten afgeleid, kan zelfs overdreven zijn; want het officiele verslag van het hoofd der politie van Londen geeft voor het aantal vreemdelingen in Engeland aangekomen van 1 April tot 30 September 1851 slechts 58,427 op, aldus verdeeld: Frankrijk 27,236; Duitschland 11,929; Belgie en Holland 6748; Vereenigde Staten 5048; Spanje en Portugal 1774; Oostenrijk en Italie 2161; Rusland en Polen 664 enz. Zal het ook zoo bij ons zijn? — Wij gelooven betere verwachting te kunnen hebben, althans wat de vreemde-

lingen betreft. Wij hebben geen zeearm, welke ons van de wereld scheidt; wij hebben spoorweglinien, welke in verbinding staan met die van het vaste land van Europa. Parijs, eindelijk, biedt den bezoekers een zachteren en zuiverder hemel aan, en een meer aanlokkend uitzigt dan Londen. Wij kunnen dus met alle regt een grooteren toevloed van vreemdelingen dan in 1851 verwachten, bij dit tweede internationale feest, het zinnebeeld van broederschap en vrede, het groot menschelijk gezin aangeboden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Er zijn drie-en-twintig wets-ontwerpen aangeboden, tot vereeniging der gemeenten;

1o. Nieuw Helvoet en Oude en Nieuwe Struiten;
2o. Reeuwijk en Middelburg;
3o. Rockanje en Naters;
4o. Vlaardinger Ambacht en Zouteveen;
5o. Hof van Delft en Groeneveld;
6o. Schipluiden, Hodenpijl en St. Maartensregt.
7o. Zwijndrecht en Meerdervoort;
8o. Berkel en Rodenrijs en Tempel;
9o. Benthuizen en Hoogeveen;
10o. Geervliet, Biert en Simonshaven;
11o. Ridderkerk en Rijsoord en Strevelshoek;
12o. Hendrik-Ido-Ambacht en Sandelingen Ambacht;
13o. Strijen en Strijensas;
14o. Krimpen aan den IJssel en Stormpolder;
15o. Bleiswijk en Hofwegen;
16o. Nieuwkoop en Noorden;
17o. Woubrugge en Hoogmade;
18o. Vrijenban, Abtsregt en Ackersdijk en Vrouwenregt;
19o. Ketbel en Spaland en Nieuwland c. a.
20o. Alkemade en Vrije en Lage Boekhorst;
21o. Hillegom en de Vennip:
22o. Heinenoord en Goidschalxoord;
23o. Heukelum en Spijk.

's Gravenhage, 18 April.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de hervormde gemeente te Harderwijk, onder de classis van dien naam, op J. G. van Rijn predikant te Elst; van de Nederd. Herv. gem. te Amsterdam, onder de classis van dien naam, op F. W. B. van Bell, theol. dr., predikant te Hoorn, van de Herv. gem. te Petten, onder de classis van Alkmaar, op L. Rietberg, predikant te Hoorn op Texel; van de Herv. gem. te Beetgum, onder de classis van Leeuwarden, op H. J. Bruins, predikant te Leusden; van de Evang. Luth. gem. te Appedam, op H. A. Benit, predikant te Kampen.

De *Nieuwsbode* heeft dezer dagen verklaard, dat de Minister van Marine, *naar handleiding van het eenparig oordeel der commissie*, benoemd tot onderzoek en beoordeeling van de middelen tot verbetering van de verkenning der zeegaten van Brouwershaven, Goedereede en Maas, en bijzonder omtrent de plaatsing van een vuurschip tot betere verkenning van den Banjaard, besloten zou hebben: » om niet te treden in de plaatsing van bedoeld vuurschip, op grond, dat daaruit meer gevaar dan heil voor de scheepvaart zou te wachten zijn.»

Een koopvaardij-kapitein komt, in de *N. R. Ct.* tegen dat berigt op en verklaart: dat de drie koopvaardij-kapiteins wel degelijk hebben aangedrongen, en de noodzakelijkheid met kennis van zaken daarvan hebben doen inzien — *om op den Banjaard een vuurschip te plaatsen* — en dat ten aanzien van dit zoo hoog gewigtig punt, dat door alle zeelieden wordt begeerd, zoogenaamd de stemmen *gemaakt hebben* en de handel dus gewenscht en verlangd had, dat de minister in zijn geest had gedecideerd. Want de noodzakelijkheid en doelmatigheid van dit *vuur* blijft altijd bestaan en het zal er toch eindelijk moeten komen.

Wij ontleenen aan de *Middelburgsche Courant* de volgende interessante correspondentie.

»Menigvuldig zijn in der tijd de klagten geweest, van onze handelaars over het totaal gebrek aan consuls in Australie. De Rotterdamsche handelaars, wier ijverige en ondernemende handelsgeest er steeds op bedacht is, om nieuwe handelwegen op te sporen, hebben vooral op de wenschelijkheid gewezen, dat er van onzentwege pogingen werden in het werk gesteld, om in Australie consuls te kunnen benoemen, die onze handel en scheepvaart in die streken zouden kunnen bijstaan en beschermen. De regering heeft destijds de wenschelijkheid dier zaak erkend; doch daartegen aangevoerd, dat zoo vreemde mogendheden ons consuls in de gemelde streken toestonden, wij ook verpligt zouden worden om vreemde consuls in onze Oost-Indische bezittingen toe te laten. Dit tijdstip schijnt thans te zijn aangebroken. Den 23 Januarij ll. is tusschen den Minister van Buitenlandsche Zaken en den zaakgelastigde der Vereenigde Staten van Noord-Amerika een verdrag gesloten, waarbij van onze zijde wordt toegestaan de benoeming en plaatsing van consuls door Amerika in al die havens onzer Oost-Indische bezittingen, die voor vreemde schepen zijn opengesteld. Ofschoon deze consuls door ons Gouvernement erkend zullen worden, en alle waarborgen zullen opleveren, welke de handel en scheepvaart van vreemde mogendheden kunnen verlangen, zullen zij echter geen diplomatiek karakter hebben, en des noods in gevaarvolle tijden door onze regering in hunne functien kunnen geschorst worden. Deze beperking in de bevoegdheid en het karakter dezer consuls is een gevolg der uitsluitende politiek, welke door ons in onze Oost-Indische bezittingen gevolgd wordt.

Maar dit onderscheid tusschen deze en andere consuls, neemt niets weg van het hooge gewigt van dit verdrag, dat op zich zelf een eerste stap is op een nieuwen politieken weg ten aanzien onzer kolonien, een eerste greep in het bestaande stelsel, welke de noodzakelijkheid om andere mogendheden hetzelfde voorregt te geven, spoedig door andere zal doen volgen. Wij kunnen de gehechtheid van het tegenwoordig kabinet, en vooral van den tegenwoordigen minister van kolonien aan het oude stelsel, en verdiepen ons uit dien hoofde in allerlei gissingen omtrent de oorzaak van zulk eene gewigtige verandering in de beginselen der hooge politiek. Wel weten wij dat de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken steeds genegen is tot het believen van buitenlandsche mogendheden, maar de belangen van dezen staat zijn hem toch in de eerste plaats toevertrouwd. Is deze afwijking van het tot dusver gevolgde stelsel, welke wij, overigens, zeer toejuichen, alleen geschied om onzen handel onder het genot van meerdere bescherming in vreemde streken eene meerdere uitbreiding te kunnen geven: waarom dit dan niet op den voorgrond gesteld en waarom dit vooruitzigt dan niet geopend toen de regering er opzettelijk toe werd uitgenoodigd? Of hebben hier andere zaken een overwegenden invloed gehad? Ofschoon dergelijke concessien met volle reciprociteit verleend, volkomen goedkeuring verdienen, zoo zoude het toch te betreuren zijn indien zij slechts het voldoeningen waren, van andere ongerijmde vorderingen. Zoo zoude het niet b. v. niet alleen te betreuren, maar ook ten sterkste af te keuren zijn indien deze concessie slechts het middel mogt geweest zijn om het amerikaansch gouvernement over te halen zijne ondersteuning aan de vorderingen van Gibson te weigeren. Doch wij willen over dit alles nog geen oordeel vellen, daar er in de verschillende zaken nog te veel licht ontbreekt. Het is vooralsnog voldoende, de aandacht op dit verdrag te vestigen, en om zijn hoog gewigt en om de vreemde omstandigheid, dat onze dagbladen daarvan nog geen gewag gemaakt hebben, terwijl de vreemde, en onder deze *L'indépendance Belge*, daarover reeds breedvoerig hebben uitgeweid.»

* Z. M. de Koning heeft heden morgen in een bijzonder gehoor ontvangen den Staatsraad-Commissaris des Konings in de prov. Drenthe, de heer de Vos van Steenwijk; den luit.-generaal Jhr. van Sprengler, oud-minister van Oorlog en adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, en den heer van Maanen, vice-president van het Prov. Geregtshof in Noordholland.

* Z. K. H. de prins van Oranje, die het Paaschfeest in de residentie heeft doorgebragt, is naar Leiden teruggekeerd.

* De Minister van Staat, de heer Rochussen oud-gouverneur-generaal van Neerl. Indie, heeft voor korten tijd de residentie verlaten en zich naar Duitschland begeven.

* Heden heeft de Hooge Raad der Nederlanden (burgerlijke kamer) uitspraak gedaan in zake van Vloten c. s. tegen den Staat der Nederlanden, en heeft bij een zeer gemotiveerd arrest, de eischers niet-ontvankelijk verklaard in hunnen gedanen eisch, met veroordeeling in de kosten. De heer E. A. van Vloten, was appellant van een vonnis gewezen door het Hoog Geregtshof van Ned. Indie van 11 September 1851 in eene zaak tusschen hem en de regering van Neerl. Indie gewezen.

* Men verneemt, dat door den heer *B. J. van Hove*, kunstschilder en decorateur van Z. M. den Koning, aan regenten der R. C. weezen en armen alhier, ten geschenke is gegeven een schilderstuk, voorstellende den zaligmaker, de kinderen zegenende, vervaardigd tot opluistering van het altaar der onlangs voltooide kapel voor de weezen en oude lieden.

* De leden der alhier gevestigde Typografische Vereeniging: *door Eendragt t'zaam verbonden*, hebben onderling voor de overgeblevene betrekkingen van de onlangs verongelukte Scheveningsche visscherspink: *de Jonge Cornelia* eene collecte gehouden, welke de som heeft opgebragt van *f* 31.45, die in handen van de zich daartoe bereid verklaarde commissie gesteld is.

* Den 23 Maart jl. is te New-York in de vereenigde Staten van Noord-Amerika overleden de heer *J. C. Zimmerman*, consul-generaal van Z. M. den Koning der Nederlanden, ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

Er zijn bij de *N. R. Ct.* depeches uit Triëst aangekomen inhoudende dat de mail van Batavia ditmaal niet aangekomen.

Te Amsterdam overleed den 8 April in den hoogen ouderdom van 100 jaren en 6 dagen de wed. Rebecca Rinsberger; zij laat na vijf kinderen en twee behuwd-kinderen, waaronder er zijn die reeds den ouderdom van 83 en 85 jaar hebben bereikt; wijders 32 kleinkinderen, 80 achterkleinkinderen en 14 achterachterkleinkinderen.

Dezer dagen is de galerij van schilderijen der Koninkl. Academie voor de Zee- en Landmagt te Breda, verrijkt geworden met een kapitaal stuk, voorstellende den aanval der troepen van het Oost-Indische leger, in het jaar 1849, op Djaga-Raga op het eiland Bali. Dit schilderstuk is als een geschenk van het meerendeel der officieren van het Oost-Indische leger aan de Academie aangeboden, vergezeld van een vereerenden brief, uit aller naam, door den heer Kolonel Voorzitter van den Raad van verdediging van Nederlandsch Oost-Indie, aan het hoofd van gezegde instelling gerigt. (*Bred. Ct.*)

Door het Depart. van Kolonien zijn wij in staat gesteld tot het medeelen der navolgende opgaven:

A. **OPGAVE** *van de verschillende op Java uit den oogst van 1854 reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ult. December 1854.*

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij.	pikols	1060392	70	1060462
Suiker (1). . .	id.	800500	118530	919030
Indigo (2). .	Amst. pond.	564444	66704	631148
Thee.	id.	1223637	217465	1441102
Kaneel. . . .	id.	147354	12650	160004
Cochenille (3).	id.	55825	18652	74477
Peper.	id.	331738	•	331738
Tabak (4). . .	pikols	•	800	800

(1) Het vermoedelijk te ontvangene uit de residentien Soerabaija en Madioen, waarvan het cijfer nog onbekend is, is niet begrepen onder de nevensvermelde bedragen.

Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van de opbrengst van eene fabriek in de residentie Rembang, waarvan het bedrag nog niet bekend is) eene hoeveelheid van 476,523 pikols.

(2) De uit de residentie Madioen vermoedelijk te ontvangene hoeveelheid, nog onbekend zijnde, is dientengevolge ook niet onder de nevensvermelde cijfers begrepen.

(3) Vermoedelijk blijft ter beschikking van de fabrikanten eene hoeveelheid van 35,565 Amst. ponden.

(4) Onder nevensvermeld bedrag, hetwelk vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten blijft, is niet begrepen de opbrengst van de residentie Soerabaija, waarvan het bedrag nog onbekend is.

Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (insgelijks met uitzondering van die in de residentie Soerabaija) eene hoeveelheid van 18,443 pikols.

B. **OPGAVE** *der producten voor particuliere rekening op Java geteeld uit den oogst van 1854, onder ult. December 1854.*

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij (1). . .	pikols	118275	•	118275
Suiker (2). . .	id.	252419	46613	299032
Indigo	Amst. pond.	316007	•	316007
Kaneel. . . .	id.	33375	•	33375
Cochenille (3).	id.	37884	40000	77884
Tabak (3) . .	pikols	•	19243	19243

(1) Onder deze cijfers is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangen uit de residentie Soerakarta, waarvan het bedrag nog onbekend is.

(2) Als voren;

a. de vermoedelijke opbrengst uit de adsistent-residentie Buitenzorg en de residentie Soerakarta, waarvan het bedrag nog onbekend is;

b. de 476,523 pikols vermeld op staat A.

(3) Zie staat A. (*Staats-Ct.*)

Het verslag van het verhandelde bij het IXe Landhuishoudkundig Congres is in 't licht verschenen. Volgens eene aanteekening van 't bestuur is de uitgave vertraagd, doordien gewacht moest worden op het slot van de verhandeling van den heer Bleekrode, over veen en turf; het verslag heeft echter veel in belangrijkheid gewonnen door de opname van de latere nasporingen van dien verdienstelijken geleerde over 't veen en den turf. Het verslag, bevattende 570 bladzijden, is voor 't geheele vaderland, en voor Drenthe in 't bijzonder, zeer gewigtig. (*Ass. Ct.*)

Te Groningen werden eergisteren door de prov. commissie van onderwijs voor den 4den onderwijzers-rang geëxamineerd 8 personen, toegelaten 7; voor den 3den rang geëxamineerd 11, toegelaten 7; voor den 1sten rang geëxamineerd en toegelaten 1, desgelijks voor de wiskunde 1; de tot den 1sten rang bevorderde is W. B. Onnekes, onderwijzer te Ulrum.

Delft, 13 April. Op aanst. Maandag van 2 tot 4 ure zal ter bezigtiging in den Stads Doelen gesteld worden, een tapijt, vervaardigd in de fabriek van den heer J. Heukensfeld, en bestemd voor de Parijsche tentoonstelling. Bewijzen van toegang zijn kosteloos te verkrijgen, ten kantore van gemelde fabriek, op Zaturdag en Maandag voormiddag. Geachte personen, die in de gelegenheid zijn geweest dit tapijt te bezigtigen, zwaaijen den hoogsten lof aan dit

kunststuk toe, en verklaren, dat het met het echte Smyrnasche gerust kan wedijveren.

Leiden, 12 April. Het heeft H. M. de Koningin behaagd, aan de krans van jonge dames *Dalmanutha*, te Leiden, voor eene door haar te houden Loterij ter uitdeeling van kleederen aan behoeftigen, een fraai gewerkt canapé-kussen te doen toekomen.

Utrecht, 12 April. Gisteren namiddag trof onze stad en provincie een allergevoeligste slag, door het plotseling overlijden van Mr. J. G. J. baron van Ittersum, kamerheer des Konings in buitengewone dienst, lid van de Prov. Staten en van den Gemeenteraad van Utrecht, en subst. griffier bij het Prov. Geregtshof. Hij was een ijverig, een getrouw voorstander en behartiger van de leer der liefde; hij had alles veil voor 't land, waar hij het levenslicht ontving, en voor de burgers, wier waarachtige belangen hij steeds trachtte voor te staan. Zijne ijverige bemoeijingen in het lot van de ongelukkigen door den watersnood deden hem eene ernstige ongesteldheid op den hals halen, waaraan hij binnen weinige dagen bezweek. — Diep zal zijn gemis worden gevoeld, vooral in de Protest. kerk, waarvoor hij onvermoeid ijverde, en aan wiers belangen hij zijne krachten onafgebroken wijdde. *(U. Ct.)*

In den *New-York Sun* lezen wij, omtrent Professor Holloway, onder den titel: »Een Man van buitengewone Onderneming,» het volgende artikel:

Onze lezers hebben ongetwijfeld dikwerf hooren spreken van Professor Holloway. Inderdaad, of wij gaan naar de grenzen van Indië, de goudmijnen van Australia en Californië, de woestenijen van Oregon, het Chinesche Keizerrijk, of naar het afgelegendste oord der wereld, Holloway's medicijnen zijn er bekend. De couranten van alle natiën, gedrukt in alle talen en tongvallen, adverteren alom zijne *Zalf* en *Pillen*. Men zou het haast niet gelooven willen, en het is toch niettemin eene daadzaak dat zijne annoncen worden opgenomen in dertien-honderd dag- en weekbladen in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika alleen, en even ongeloofelijk komt het velen voor, te vernemen, dat Holloway's jaarlijksche uitgaven voor de bekendmaking zijner wereld-beroemde medicijnen in de verschillende deelen der wereld, de ongehoorde som van twee millioen dollars, bijna *vijf millioen guldens* bedragen.

Holloway's Etablissement in het Strand is eene der merkwaardigheden van Londen, en ieder vreemdeling, die dit nieuwe Babylon bezoekt, behoort dit uitgebreide magazijn te bezigtigen. Zijne moeite zal meer dan beloond worden, en van welk land ook geboortig, hij kan daar het laatste nieuws van zijn vaderland lezen. Holloway heeft nu ook een huis opgerigt te New York, in Maiden Lane, en de Professor is zelf daarheen gereisd en wil er eenige maanden verblijven om onder zijn onmiddellijk toezigt zijne Pillen en Zalf te doen vervaardigen, die vroeger van zijn huis in Londen moesten worden ingevoerd. Door dit middel worden de hooge inkomende regten voor het Amerikaansche publiek gespaard.

Als een bewijs der groote beroemdheid van den Professor, mogen wij hier bijvoegen, zonder meer te noemen, dat hij een groot reiziger geweest is. Verleden jaar bezocht hij St. Petersburg en had de eer om in eene audientie Z. M. den Keizer voorgesteld te worden, welke hem de vrijheid gaf om zijne Pillen en Zalf in het Russische Keizerrijk in te voeren en te verkoopen. Weinige maanden vroeger had hij het geheele Vaste land van Europa doorgereisd, hij had het geluk audientien te hebben van H. M. de Koningin van Spanje, en H. M. de Koningin van Portugal, welke beide Vorstinnen hem Koninklijke orders verleenden en groote voorregten toestonden om zijne medicijnen in deze twee Koningrijken in te voeren en te verkoopen. Eene zelfde eer was hem vergund bij Z. M. den Koning van Napels en Z. M. den Koning van Sardinie. Kortom hij heeft alle Europesche Hoven bezocht en bijna overal bijzondere voorregten voor den invoer en verkoop zijner Zalf en Pillen verkregen.

Het is buiten allen twijfel dat Holloway de grootste adverteerder is, die immer leefde, en dat hij door dit middel een grooter rijkdom heeft verkregen dan eenig ander persoon.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redacteur!

In UEd. veel gelezen dagblad *de Grondwet* van den 7en April ll. No. 581, las ik, met genoegen, onder de nieuwstijdingen uit Tiel van 4 April, overgenomen uit de *Tielsche Courant*, hetzelfde door mij vóór eenige dagen ontstane denkbeeld, dat het in allen deele wenschelijk ware, ten gevolge van den allernoodlottigsten watersnood en de voor honderde landlieden daaruit schier onoverkomelijk geleden schade voortgevloeid, dat er, bij vele nuttige maatschappijen, wier getal sedert eenige jaren aanmerkelijk is vermeerderd, nu, ook eene moge worden opgerigt, tegen schade door overstroomingen veroorzaakt. Aan deelnemers voor zulk eene belangrijke onderneming, zou het, mijns inziens, geenszins ontbreken, vooral onder hen, die nog lang zullen gebukt gaan onder den last van geleden verliezen. Voor brand staat men elk oogenblik bloot, maar voor overstroomingen, zooals de laatste, alleen na een gestrengen winter, of door een buitengewoon hoogen rivier-stand. Dit laatste moge, op kleine schaal nu en dan plaats vinden: totale verwoestingen en bederf van bouwgronden en wat daarmede in verband staat, hebben, God lof, alleen, na verloop van jaren plaats gehad in ons waterland. Sedert 1825 is zulk een algemeenen nood afwezig gebleven, en wij willen hopen, dat het der Voorzienigheid moge behagen, de meest waterlandsche streken onzes rijks, weder geruimen tijd voor zulk eene vreesselijke ramp te behoeden! — Door de oprigting eener *Maatschappij voor waterschade, ten gevolge van overstroomingen*, zouden de landgoed-bezitters en pachters minder of geene toevlugt noodig hebben tot weldadig-gezinde landgenooten, en, door het jaarlijks voldoen eener kleine premie van assurantie, op dezelfde leest geschoeid en naar dezelfde berekeningen geregeld als tegen brandschade, genoemde bezitters of pachters voor hunne eigene belangen, in tijds kunnen zorgen. Leveren de brand-assurantie-compagniën eene voordeelige jaarlijksche uitkomst voor derzelver deelhebbers op: hoeveel te eerder zou dit voor de deelhebbers in bovengenoemde Maatschappij het geval *kunnen* zijn. Tot daarstelling van zoodanige inrigting wordt, natuurlijk, een aanzienlijk hoofdkapitaal gevorderd, maar het ontbreekt bij ons niet aan kapitalisten, die hunne gelden, op solieden voet gaarne willen beleggen. — Wie zal derhalve met den in de Tielsche Courant uitgedrukten wensch niet instemmen, en welk een spoorslag, tot het daarstellen van zulk eene nuttige en loffelijke onderneming, zal het gebeurde niet krachtdadig verschaffen? Moge het inzien van zulk een heilzaam doel bij hen een punt van gezette overweging uitmaken, die daaraan het eerst en het best de hand kunnen leenen. Wij hopen het van harte, opdat er spoedig eene dusdanige maatschappij tot stand kome, wier daarstelling zoo gebiedend wordt gevorderd.

Een voorstander van het nuttige en noodzakelijke.

'sHage 6 April 1855.

Zal het Nederlandsche zangersfeest in 1855 worden gehouden? of niet?

Die het weet wordt verzocht door middel van dit blad het antwoord mede te deelen.

Zou die Bond, in 1853 te Arnhem opgerigt nu reeds zijne ontbinding naderen, en er dit jaar niets te doen zijn?

In dit geval raden wij onze kunstbroeders aan, om maar wederom naar Kleef of Creveld te gaan.

Ja, maar de dagbladen hebben gemeld, dat aldaar ook *geen* zangersfeest zal plaats hebben.

't Is waar ook.

Nu dan kunnen wij onze vrienden opmerkzaam maken, op den grooten wedstrijd, welke in Junij aanstaande te Rijssel zal worden gehouden, en alwaar, onder anderen, de volgende prijzen voor Buitenlandsche Liedertafels te winnen zijn.

1ste prijs —	eene gouden medaille ter waarde van	200 fr.
	daarenboven eene geldelijke bijdrage van	600 »
	te zamen	800 fr.
2de prijs —	eene gouden medaille	150 fr.
	daarenboven	350 »
	te zamen	500 fr.
3de prijs —	gouden medaille	100 fr.
	daarenboven	200 »
	te zamen	300 fr.

De Liedertafels of Zang-Maatschappijen, moeten zich vòòr den 1 Mei aangeven aan de Mairie van Rijssel — en het Zang-Concours worden gehouden op Zondag 17 Junij des middags ten 1 uur.

Wanneer men alzoo van Rotterdam op Zaturdag 16 Junij, met den middag-trein vertrekt, kan men te Gend overnachtende tijdig genoeg te Rijssel arriveeren; de reis is dus thans zoo groot niet meer, als dezelve zich aanvankelijk voordoet.

Wij vernemen, dat zich reeds hebben aangemeld de navolgende gezelschappen:

1. L'Echo de l'Escaut van . . . . *Antwerpen.*
2. de Choor-Sectie der groote Harmonie van . . . . *Brussel*
3. Orpheus . . . . *Luik.*
4. De weergalm der Schelde. . . . *Oudenaarde.*
5. De Melomanen . . . . } *Gend.*
6. Willems-genootschap . . . . } *Gend.*
7. 8. } Twee Zang-maatschappijen . . . . *Brugge.*

Voor zoo verre ons bekend is, heeft zich nog *niet* eene Nederlandsche Liedertafel opgedaan, om deel aan dezen wedstrijd te nemen, ofschoon wij vermeenen, dat er uitnoodigingen zijn ontvangen, (doch mogelijk niet bij allen.) Wij hebben alleen gehoord, dat het ernstige voornemen daartoe is opgevat door de Liedertafel *Oefening* en *Uitspanning* te 's Bosch, en dat waarschijnlijk dit plan (hetgeen wij zeer toejuichen) zal worden verwezenlijkt. — Wij hopen, dat ook nog andere dit voorbeeld zullen volgen, of zou nu er reeds 8 Belgische gezelschappen zijn, ons vaderland *niet* of slechts door eene Liedertafel worden vertegenwoordigd.

Volgens het laatste Programma van 25 Maart, heeft het Belgisch Gouvernement de prijzen der plaatsen op den spoorweg, op de helft verminderd voor de leden, die deel aan den wedstrijd nemen. — Ook de Noorder-spoorweg in Frankrijk heeft dit gedaan, en de regering van Rijssel zal pogingen aanwenden, om in Nederland en Duitschland dezelfde reductie te verkrijgen.

De uitnoodigings-brieven als anderzins, zijn geteekend door den Maire van Rijssel, den heer Auguste Richebe, officier van het Legioen van Eer. — Wij deelen dit mede, tot informatie der Nederlandsche Liedertafels, die daarvan *geen* kennis dragen. Zij weten alzoo aan wien zij zich adresseren hebben, en zeker is het, dat, alhoewel te Rijssel aanvankelijk niet bekend, men zeer welkom zal worden ontvangen.

La.
Si.
Do.

Per Telegraaf.

Madrid, 12 April. Het ontwerp van wet op de militie is met een amendement van den heer Amigo, aangenomen met 165 tegen 28 stemmen.

Eene tweede poging tot opstand is onmiddellijk onderdrukt. Lord Granville is hier aangekomen.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 18 April 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	61⅞ 62 62	*Hope* 1798/1816	5	101⅝
Dito Certificat.	3	73⅞	Dito 1828/1829	5	100⅞
Dito Dito.	4	91 3/16 3/16	Cert. 1831-1833	5	83¼
O. I. Leening	4		Dito Dito	4½	88⅛
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope*	4	77
Hand.-Maats.	4½		Dito *Stieglitz*	4	76
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2½		Dito 1854	5	82
D° *Rotschild*	2½		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	70 ⅛
Nieuwe	1	18 1/16 ⅛			
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	31⅛ 5/16 ¼			
Bew. Sp. Com.		5 3/16 ¼	Metaliek	5	62⅝
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74 ¼
Portugal.			Dito Nation.	5	66¾
Londen nieuwe.	3	38⅜	Dito 1847	2½	32 ⅛
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	32 ⅛

Mexic. te Lond. 3 pct. 19 15/16, 20; dito Onb. 19 15/16 ... Gren., te Lond. Uitg. 6 9/16, ¾; Ecuad. 2 15/16, 3; Orig. 2½.

De markt leverde heden wederom weinig of niets belangrijks op. Oost. fondsen blijven, na bereids tot verbaasde prijzen verhandeld te zijn geweest, zeer gezocht; overigens waren handel noch variatie van eenige beteekenis, alleen naar Ecuador was tot beter prijzen veel vraag.

LONDEN, Donderdag 12 April. Consols op t. 92⅛, dito 92⅛, ¼; N. Mexic. 3 pct. 21, ¼; Spanje 1 pct. 18, ¼ ... Certific. 5¼, ½; dito Passive 4, ¼; Russen 4½ pct. ... Turksche leening 76.

Kalme beurs.

PARIJS, Donderdag 12 April. Fr. 4½ pct. 94.25; dito ... pct. 69.60; Sp. binn. 3 pct. 31½; dito 1 pct. 17⅞.

WEENEN, Donderdag 12 April. N. Metall. 82¼; Nat. ... 87; Bankactien 1008; Lombarden 100; Loten 1854 ... Zilver 26¾; Wissel op Londen 12.12; dito op Parijs ...

Men verwacht nieuwe instructien van St. Petersburg.

MADRID, Woensdag 11 April. Sp. 3 pct. 32.45; dito ... pct. 18.35.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.